PG Even Semester Examination, May 2025

SANSKRIT

2nd Semester

Course No : SANCC - 553

(Sanskrit Poetry, Prose and Drama)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(Answer five questions taking one from each unit)

Unit - I

(Meghadūta - Pūrvamegha)

1. (a) Name and define the metre (छन्द) in which the Meghadūta is written? 2+3=5

   (b) Give a pen picture of कैलाश based on Pūrvamegha. 9

2. (a) Write a note on the Rivers and Mountains as portrait by Kālidāsa in Pūrvamegha. 8

   (b) Explain : 6

   कश्चित्कान्ताविरहगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः
   शापेनास्तङ्गमितमहिमा वर्षभोग्येण भर्तुः।
   यक्षश्चक्रे जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु
   स्निग्धच्छायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु।।

Unit - II
(Meghadūta - Uttaramegha)

3. (a) Narrate the lovelorn condition of Yakṣa's wife as described by the Yakṣa in Uttaramegha. 9

(b) Explain : 5

एभिः साधो! हृदयनिहितैर्लक्षणैर्लक्षयेथाः
द्वारोपान्ते लिखितवपुषौ शङ्खपद्मौ च दृष्ट्वा।
क्षामच्छायं भवनमधुना मद्वियोगेन नूनं
सूर्यापाये न खलु कमलं पुष्यति स्वामभिख्याम्।।

4. (a) How many verses are there in the Uttaramegha. 2

(b) Summarise the subject matter of Uttaramegha. 12

Unit - III
(Uttararāmacharitam)

5. (a) Write a short note on Bhavabhuti. 5

(b) Narrate the character of sīta in uttararāmacharitam. 9

6. (a) 'कारुण्यं भवभूतिरेव तनुते' - Discuss. 9

(b) Elucidate - 'ऋषीणां पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुवर्तते' ? 5

Unit - IV
(Bhāti me Bhāratam)

7. (a) Who is the writer of भाति मे भारतम् ? 2

(b) Elaborate the views of National Integrity as reflected in the book भाति मे भारतम् । 12

8. (a) Quote from memory the verse - 3+3=6

शम्प्रदं शङ्करं .....
विश्वबन्धुत्वमु .....

(b) Explain: 8

व्यासवाल्मीकिरत्नाकरैरुज्ज्वलं
स्वादकादम्बरीपानलुब्धं सदा।
कालिदासेन भासेन संद्योतितं
भूतले भाति मेऽनारतं भारतम् ।

Unit - V
(Bhāskaracharitam)

9. (a) Quote from memory the verse - ब्रह्मणो मानसः 4

(b) Give a pen picture of the rulers of Ancient Assam as described in the भास्करचरितम्. 10

10. Explain any two of the following : 7x2=14

(a) रुद्रनेत्राग्निना दग्धो मनसिजो द्विवारकम् ।
लेभे जनिं प्रदेशेऽत्र कामरूप इति श्रुतिः ।।

(b) पूतोऽसमप्रदेशोऽयं लौहित्यतोयराशिभिः ।
यत्र विराजते देवी कामाख्या जगदम्बिका ।।

(c) दानवश्चासुरश्चेति शब्दद्वयंहि बोधकम् ।
जनानामार्यभिन्नानां मतमेतद् विपश्चिताम् ।।

★★★